Вип. IV. Р. 1910. Ч. 44.

ХРОНІКА
НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНИ ШЕВЧЕНКА
У ЛЬВОВІ.

Справоздане за місяці: вересень – грудень.

Засїданя Видїлу.

X зас. дня 25 вересня.

1) Др. Вол. Охримович порушив справу усталеня національного характеру поодиноких сїльських громад на теріторії заселеній Русинами в Галичинї, переведеного рівночасно з державною конскрипцією. 2) На внесене бібліоґрафічної комісії, зглядно голови Товариства, постановлено утворити у Товаристві бібліоґрафічне бюро

і поручити його веденє кандидатови фільософії Волод. Дорошенкови з місячною платнею по 70 кор. місячно (від вересня). Крім того признано йому також місце помічника при музею з місячною платнею 30 кор. 3) Признано даром деякі виданя читальні „Просвіти“ в Миклашеві і ухвалено висилати по одному примірникови всіх видань на виставу в Олесі та відступити Королівській Бібліотеці в Берліні виданя з 33% опустом. 4) Признано д. В. Козловському відпустку на вересень. 5) Признано 100 кор. підмоги білоруській часописи „Нива“.

XI зас. дня 19 жовтня.

1) Принято до відомости, що істор. фільософічна секція вислала привіт проф. Д. Багалієви в Харкові з нагоди його ювилею 30-літної наукової діяльности. 2) Постановлено закупити шесту машину для друкарні та одну машину до фальцованя для переплетні, задля чого треба буде розширити також льокаль друкарні. 3) Постановлено оголошувати в „Селї“ постійні анонси, на що визначено потрібні кошти. 4) Принято до відомости, що вже вибрано другу рату державної і краєвої субвенції за 1910 р., кожду по 8.000 кор. 5) Постановлено відступити безплатно: а) Деякі книжки читальні в Камениці (Боснія). б) Гоголївському музеєви в Ніжині ті виданя, що відносять ся до В. Гоголя. в) Висилати всї виданя приватній українській гімназії в Збаражи аж до її удержавненя. 6) Ухвалено приймити провізорично на практику як канцелярійного помічника д. Миколу Федюшку з місячною платнею 50 кор.

XII зас. дня 9 падолиста.

1) Постановлено видати катальоґ музея з відповідними ілюстраціями, на що признано потрібні кошти. 2) Принято одного нового члена. 3) Принято до відомости справозданє київської книгарні за перший піврік 1910. 4) Признано 10 кор. датку Бурсї філії „Просвіти“ в Новім Санчи. 5) Постановлено відступити безплатно „Медичній Громадї“ у Львові Збірник мат.-прир.-лїкарської секції та вибір з инших видань.

XIII зас. дня 25 падолиста.

1) Принято до відомости, що на могилу пок. члена В. Доманицького зложено від Товариства вінець, а по причині смерти Л.

Толстого вислано вдові жалібну телеґраму. 2) Відчитано письмо „Просвіти“ в справі святкованя 50-их роковин смерти Т. Шевченка і вибрано делеґатом до ювилейного комітету д. Ф. Колессу. 3) Припято до відомости, що вийшли з друку „Записки“, т. 97. 4) Призпано д. Іванови Джиджорі на наукові занятя 500 кор., а дру Іванови Раковському на зоольоґічні студії в океанографічній стації в Монаку 800 кор. підмоги. 5) Закуплено до музея альбум писанок від студента політехніки Андрусевича і збірку фотоґрафічних кліші́в та знимків від д. В. Щербаківського. 6) Надано підмоги з фонду А. Бончевського по 150 кор. Сидорови Березї, студен. прав і Теодозієви Ставничому, студен. фільософії у Львові. 7) Принято до відомости замкнене рахунків харківської аґентури за перший рік істнованя.

XIV зас. дня 1 грудня.

1) Затверджено вибір нових дійсних членів в істор. фільософічній секції: а) Платона Жуковича, проф. духовної академії в Петербурзї. б) Ореста Левицького, вислуженого проф. ґімназії в Київі. в) Олександра Русова, проф. комерційного інституту в Київі. 2) Полагоджено справу дезідератів фільольоґічної секції. 3) Підвисшено від нового року платню бібліотекаря д. Ів. Кревецького до 200 кор. місячно. 4) Вибрано комісію, зложену з дд. В. Охримовича, С. Томашівського й Ів. Ясеницького для уложеня проєкту службової праґматики для урядників товариства. 5) Вислухано справозданя д. Ф. Колесси з засїданя комітету для Шевченківського свята і постановлено занятися уладженєм святочної академії. 6) На час неприсутности дра Ів. Раковського вибрано делеґатом до „Краєвого Шкільного Союза“ д. Ів. Джиджору.

Засїданя секцій.

ЗАСЇДАНЯ ІСТОРИЧНО-ФІЛЬОСОФІЧНОЇ СЕКЦІЇ.

XIV зас. дня 30 вересня.

1) Др. С. Томашівський предложив працю д. Ів. Созанського п. н. „З минувшини міста Бродів. Причинки до історії XVII ст.". 2) Д. Ів. Крипякевич зреферував замітку д. Гната Хоткевича п. н. „Кілька поправок в матеріялах до історії Хмельниччини". Ухвалено обі друкувати в „Записках".

Зміст статї д. Ів. Созанського:

Автор написав свою розвідку головно на основі рукописного матеріялу, т. зв. війтівських і консулярних протоколів та „вічних книг", що збереглись ся в табулярнім відділї ц. к. повітового суду в Бродах. Використано лишень рукописний матеріял із XVII в., не брав ся натомісць автор до кількох збірок із XVIII в.

У I главі подана коротка історія міста Бродів від самого заложеня аж до перших років XVIII ст., обговорена автономія мійської людности, її маґістратура та схарактеризовані відносини дідичів міста та їх урядників до міщан, їх привілеїв та вольностий. Панські пленіпотенти не тілько часто нарушували міщанські права, але також самовільно втручували ся в чисто приватні справи міщан, у їх семейне житє.

У II гл. автор говорить про маєтковий стан христіянської людности міста, передовсїм міщан-Русинів. Ті чисельно не уступали иншим націям, польській та жидівській. Українське міщанство, а не менше й міщани-Поляки не вміли шанувати земельного майна та

збували ся його в хосен жидівського населеня. Дійшло остаточно до того, що в р. 1733 християнське міщанство не мало ні шматка власної землі в найдорожшій части міста, тобто в ринку.

Промислом та торговлею (гл. III.) занимають ся головно чужинці: Шкоти, Вірмени та Греки. З посеред чужосторонних промисловців замітна особа Грека Мануїла Корфінського, що заложив у Бродах робітню златоглавих матерій. Вірмени, що користали зі спеціяльних привілеїв, віддають ся радше торговлі, як промислови. Зайшли до Бродів із Каменця Подільського та Язлівця. Декотрі вірменські купці ведуть торговлю з далеким Сходом.

У IV гл. подана коротка характеристика місцевих реміснецьких орґанізацій, т. зв. цехів, їх добрих та більше лихих сторін.

У гл. V автор говорить про історію основаня місцевих церков, яких число (4) свідчилоб, що українська брідська громада була доволї сильна. При церквах істнували шпиталї та школи, які можна порівняти з популярними в I пол. XIX в. „дяківками". При кінцї сього роздїлу подані зразки з житя місцевого духовенства, його морального занепаду та його не конче гарних відносин до власних парохіян.

Кінцева VI гл. -- се причинок до історії визвольного руху українського народа, Хмельниччини 1648 р. Прямуючи на Львів Хмельницький пробує здобути брідську твердиню. Само місто потерпіло від козаків чимало. Та до зубожіня міщанства не мало приложили своїх рук і одиницї з посеред нього самого.

Зміст замітки д. Гн. Хоткевича:

Дрібні поправки деяких дат до 1651 року по жерелах по історії Хмельниччини: „Księga pamiętnicza" Міхаловського і „Дияріуш Осьвєньціма" (Scriptores Rerum Polonicarum XIX), а власне: до листів Кисіля, Калиновського і инш. першої половини 1651 року, коли була битва під Копичинцями і т. и.

XV зас. дня 19 жовтня.

1) Др. Ів. Франко предложив дальшу частину своїх „Студій над українськими народнїми піснями. (XXXIII. Хмельниччина. Думи, пісні та вірші)." 2) Вол. Гнатюк предложив статю п. н. „Леґенда про три жіночі вдачі". Обі працї ухвалено друкувати в „Записках".

Зміст праці дра Ів. Франка:

Автор узявши собі метою розглянути в ряді розвідок, що творять продовжене його студій над народнїми піснями, ті пісні, думи та вірші українські, що відносять ся до особи Богдана Хмельницького і його товаришів, у вступнім роздїлї тої працї подає огляд звісток про Хмельницького перед р. 1648, в тім числї реконструкцію т. зв. „Руської достовірної лїтописи", з критичними увагами до кождого наведеного в нїй факту. У вступі подано теоретичне вияснене ріжницї і суміжности між історіоґрафією і т. зв. традиціоністикою, а між жерелами, притягненими до порівнаня наведено також просторі уступи з поеми Вацлава Потоцкого „Wojna Chocimska", які доси не були визискані істориками.

Зміст статї д. В. Гнатюка:

Автор згадавши про вандрівку фолькльорних тем, які пересувають ся з місця на місце, відбуваючи меншу або більшу дорогу, вказує на чотири такі відомі доси шляхи, що йшли зі сходу до нас через Грецію, Рим, Еспанію і Турко-Татарів. Тепер вказує він пятий шлях, що йшов із Індії через Арабів і Сербо-Хорватів до Русинів та ілюструє його леґендою про три ріжні жіночі вдачі і наводить її тексти записані між Русинами, Сербами й Арабами.

XVI зас. дня 28 жовтня.

1) Др. Вас. Щурат предложив свою статю п. н. „Колїївщина в польській лїтературі до 1841 р." 2) Проф. М. Грушевський зреферував статю д. Ів. Джиджори п. н. „Економічна полїтика російського правительство супроти України в 1710–1730". Обі статї ухвалено друкувати в „Записках".

Зміст статї д. Ів. Джиджори:

З кінцем XVII і поч. XVIII ст. замітно значний торговельний рух України з заграницею наслїдком інтензивного переходу до грошевого хазяйства викликаного знов і чисто економічними і політичними причинами. По мазепинській катастрофі правительство Петра I звернуло особливу увагу на сю торговлю України і в інтересах російської торговлї і промислу поставило ся до української неприхильно, руководячи ся при тім і полїтичними мотивами, а власне

бажанем знищити разом з політичною також і економічну окремішність гетьманщини. І так у другім десятилітю XVIII ст. почавши головно від 1714 р. російське правительство видало цілий ряд указів, якими заборонено вивозити за границю (передовсім до Шлеэка і Ґданська) майже всї доси експортовані туди продукти української торговлї, котрі тепер можна було спроваджувати лишень до російських торгових портів. Инші знов продукти (як напр. салїтра, смольчуг і т. д.) втягнено до т. зв. „заповідних товарів“, що ними мав право торгувати тільки російський скарб. В дальшій консеквенції того українська торговля попала під російську митову тарифу, основану на меркантильній системі, не будучи при тім увільнена від обовязку плаченя давнїйшого українського мита т. зв. індукти і евекти; через те врештї українцї попали в залежність від російських властей і були наражені на конкуренцію з одного боку російського скарбу, а з другого протеґованих правительством російських купців і промисловців. Все те відбило ся на українській торговлї дуже некорисно, на що купецтво і гетьманське правлїннє (по відновленю гетьманства в 1727 р.) реаґувало цїлим рядом меморіялів і ріжних „пунктів“, з другого боку те саме робила заінтересована в торговли з Україною Австрія, що в дорозї дипльоматичних переговорів із початком 1720-х рр. старала ся вимогти на Росії знесенє згаданих заборон роблячи по части від сього залежним заключенє між обома державами оборонного союза. Вкінцї справою української торговлї заняла ся „коммисія о коммерціи“, яка одначе крім деяких дрібних полекш не хотіла вийти з прінціпіяльного становища російського правительства супроти української торговлї. В такім правнім станї лишило ся се питанє до 1754 р., коли знесено індукту — зверхню признаку автономії України на економічнім полї.

XVII зас. дня 6 падолиста.

1) Постановлено вислати з нагоди 30-лїтної наукової дїяльности проф. Дмитрови Багалїєви в Харкові привіт від секції. 2) Дискутовано над кандидатурами і вибором нових дїйсних членів. 3) Постановлено віднести ся до Видїлу з просьбою, щоби призначив кредит на друк і розсилку циркуляря в справі національної переписи громад відповідно до пропозиції статистичної комісії. 4) Проф. М. Грушевський зреферував статю д. Ів. Крипякевича п. н.

„Референдарські суди в Польщі“, яку ухвалено надрукувати в науковій хроніці „Записок“.

Зміст статї д. І. Крипякевича:

На основі робіт І. Т. Барановского (Sądy referendarskie, księgi referendarskie т. I) дає автор огляд устрою референдарських судів, що судили справи між селянством і державцями та старостами в королївщинах, — а дальше ілюструє сю діяльність судів прикладами з українських земель. Загальний результат дослїдів такий, що референдарські суди в поодиноких випадках деколи ставали в обороні селянства, але взагалї скріплювали шляхотську власть над народом.

XVIII зас. дня 9 падолиста.

1) Др. В. Щурат предложив статю п. н. „Переписка з часів українського відродженя у Галичині (1800–1850 рр.).“ 2) Проф. М. Грушевський предложив рецензії й замітки дра М. Кордуби й дра З. Кузелї, що дотикають Буковини; ухвалено друкувати в „Записках“.

XIX зас. дня 13 падолиста.

1) Продовжувано дискусію над „Bucovinica“ з попереднього засїданя. 2) Проф. М. Грушевський зреферував статю п. н. „До питаня про розселенє Вятичів“. Ухвалено друкувати в „Записках“.

Зміст статї проф. М. Грушевського:

Автор розбирає критично погляди ріжних дослїдників (Якобія, Городцова, Шахматова) про племя Вятичів — їх походженє, залежно від того їх теріторію. На підставі критичної аналїзи дотичного місця лїтописного тексту автор збиває гіпотезу Шахматова про оселї Вятичів на Подоню і пізнійший перехід на Оку, а натомість схиляєть ся до думки, що Вятичі були словянською (можливо радимицькою) кольонїзацією на фінськім уже ґрунтї, що давало підставу деяким дослїдникам (Якобі) вважати се племя фінським.

XX зас. дня 20 падолиста.

Вибрано нових дійсних членів: 1) Плятона Жуковича, проф. духовної академії в Петербурзї. 2) Ореста Левицького, вислуженого проф. ґімн. в Київі. 3) Олек. Русова, проф. торговельного інститута в Київі.

XXI зас. дня 1 грудня.

1. Проф. М. Грушевський зреферував статю д. Ів. Крипякевича п. н. „З історії м. Підгородя". Ухвалено друкувати в „Записках". 2) Той сам зреферував статю дра Олек. Сушка п. н. „Панеґірична атмосфера доби гетьмана Мазепи". 3) Постановлено поробити заходи, щоби міністерство просвіти надавало в „Instituto istorico austriaco" в Римі одно з місць кандидатови, порученому Науковим Товариством ім. Шевченка.

Зміст статї д. Ів. Крипякевича:

Автор публїкує осадчий привілей містечка Підгородя (нинї села в Рогатинськім повіті) і збирає звістки про економічний стан міста в XVI—XVIII вв.

ЗАСЇДАНЯ ФІЛЬОЛЬОҐІЧНОЇ СЕКЦІЇ.

V зас. дня 14 падолиста.

1) Др. К. Студинський предложив статю п. н. „Про полемічну лїтературу в 1608 р." (I часть). 2) Він же предложив статю д. М. Возняка п. н. „Співанник Пашковського". Обі працї ухвалено друкувати в „Записках". 3) Відчитано лист д. М. Павлика і постановлено предложити його Виділови.

Зміст статї д. М. Возняка:

Біблїотецї Наукового Товариства імени Шевченка подарував д. Ол. Курбас співанник кінця першої половини XVIII в. й початку другої. Співанник релїґійно-світського змісту й складає ся у нинїшнім виді що-найменше з двох частий; на жаль недостає

в нім початку й богатьох карток у середині. Подає він цікавий матеріял для історії „Богогласника“, найпопулярнійшої книжки униятського письменства до Шашкевича. По вступі подає автор опис співанника й підчеркує, що нового дає дотичний співанник. Дальше наводить текста релїґійних вірш, порівнуючи їх із найстаршими друкованими текстами. Є тут і значне число нових пісень авторів „Богогласника“ й инших, що вказують часто непопсовані акростихи. Вкінці подає автор українські світські пісні зі співанника.

ЗАСЇДАНЯ МАТЕМАТИЧНО-ПРИРОДОПИСНО-ЛЇКАРСЬКОЇ СЕКЦІЇ.

I зас. дня 20 падолиста.

Др. Вол. Левицький предложив праці д. Мик. Чайковського: 1) Метациклїчні рівнаня і їх ґрупи. 2) Приблизна конструкція правильного 7-кутника. 3) Метода Герміта інтеґрованя. Ухвалено друкувати в „Збірнику“.

Зміст праць М. Чайковського:

I.

На вступі подає автор історичну згадку про розвій теорії альґебраїчних рівнань, саму-ж працю дїлить на три части. В першій (Основи) подає теорію субституційних ґруп, виходячи з пермутацій n елементів; подані тут найважнїйші твердженя про порядки ґруп, їх підґрупи, ряди зложеня ґруп і т. д. Опісля розслїджений вплив ґруп на альґебраїчні функції. Друга частина (Теорія рівнань) трактує про зводимість рівнань в якімось обсягу, про звязь між рівнанєм і ґрупою, подає розвязки рівнань до четвертого степеня вкл. з точки погляду теорії ґруп, а опісля узасаднює ті методи для рівнань висших степенїв (Lagrange). Слїдує уступ про альґебраїчну розвязку рівнань та редукцію зложених рівнань. Дальше йдуть рівнаня подїлу кола, рівнаня Абеля, а врештї крітерії рішимости альґебраїчних рівнань. Третя частина (Рішимі рівнаня) займає ся рівнанями першого степеня p і степеня p^2, (де p є першим числом). Рівнаня степеня p зводять ся до типу Galois, характеристичного тим, що кождий корінь рівнаня є вимірною функцією двох яких небудь инших. Рівнаня степеня p^2 ведуть до

трьох типів ґруп Йордана, для яких автор подає ряди зложеня і загальну методу розвязки. Вкінці поданий спосіб узагальненя проблему для степеня p^3. До розвідки додані термінольоґічні матеріяли.

II.

Точна конструкція правильного семикутника, вписаного в коло, неможлива тому, що з нею була би звязана конструкція корінів кубічного рівнаня. Автор подає приблизну методу для такої конструкції, яка полягає на тім, що половина боку вписаного правильного трикутника дуже мало ріжнить ся від боку правильного семикутника. Називаючи φ осередочний кут, який відповідає бокови семикутника, одержимо

$$2\pi - 7\varphi = 46'33{\cdot}83;''$$

при $r = 1\,m$ потрібно би для точности конструкції пересунути кождий вершок семикутника о $0{\cdot}2\,mm$.

III.

Інтеґроване вимірних дробових функцій з многократними чинниками в знаменнику можна методою Герміта розложити на вишукуване альґебраічної та переступної части без попереднього розкладаня на частинні дроби. Інтеґрал

$$J = \int \frac{f(x)}{F(x)}\, dx$$

розпадаєть ся на альґебраічну частину, в якої знаменнику має кождий чинник степень о 1 низшу ніж в $F(x)$, і на переступну частину, в якої знаменнику приходить кождий чинник тілько раз. Заложивши чисельники обох частий з неозначеними співчинниками, ріжничкуємо інтеґрал J і одержуємо звідси потрібну скількість лінійних рівнань для означеня обох чисельників. Розумієть ся, що переступну частину мусимо опісля розкладати на частинні дроби звісними методами.

II зас. дня 30 грудня.

1) Др. Ю. Гірняк предложив працю п. н. „Вплив температури на скорість декількох хемічних реакцій" (доповнене). 2) Др. В. Левицький предложив „Показчик до перших 13 томів Збірника", що зладив д. М. Чайковський. Обі праці ухвалено друкувати в „Збірнику".

Зміст праці дра Ю. Гірняка:

Попередно сконстатована правильність у співчиннику температури видержала добру пробу також при ізо-хіноліні, β-нафто-хіноліні і в приближеню на хінальдині і двометильо-о-толюїдині. Автор відважує ся своє понятє „реаґуючого атомового центра“ зовсім узагальнити і прикласти до виясненя реґули Г. Гальбана. Виходить, що реґула невірно сформулована. В дійсности однак набирає вона загальнїйшого значіня. Автор висвітлює її, як свого роду „сповидний феномен“.

Засїданя комісий.

ЗАСЇДАНЯ АРХЕОҐРАФІЧНОЇ КОМІСІЇ.

III зас. дня 30 вересня.

1) Проф. М. Грушевський подав до відома стан видань комісії. Лїтом вийшов VI т. „Памяток“, а друкуєть ся дальший том приладжений проф. В. Перетцом і том приладжений проф. К. Студинським; з „Жерел“ друкуєть ся том дра М. Кордуби, а приладжені до друку томи д. В. Герасимчука і проф. Олек. Грушевського. 2) Переведено дискусію над пляном дальших архівних занять над часами Хмельниччини.

IV зас. дня 13 падолиста.

1) Др. Ст. Томашівський предложив плян виданя VI т. „Жерел до історії України-Руси“, який принято. 2) Він же підоймив ся зробити ексцерпти з рукопису мемуару Радзївіла для опублїкованя.

V зас. дня 20 падолиста.

Д. Іван Джиджора предложив „Матеріяли до полїтичної історії Гетьманщини 1727—1734 рр.“ Автора попрошено, щоб на одно з найблизших засїдань предложив реєстр усїх документів.

VI зас. дня 25 падолиста.

1) Др. С. Томашівський предложив плян виданя лїтературних матеріялів до історії козаччини. 2) Постановлено розпочати друк VI і XIII т. „Жерел“.

ЗАСЇДАНЯ БІБЛЇОҐРАФІЧНОЇ КОМІСІЇ.

III зас. дня 25 вересня.

1) На пропозицію проф. М. Грушевського постановлено заснувати при комісії бібліоґрафічне бюро і віднести ся до Виділу, щоб визначив на се відповідні фонди. 2) Обговорено справу друку другого тому видання комісії, який уже розпочав ся. 3) Дискутовано над зладженєм бібліоґрафічного показчика до 98 томів „Записок". 4) Постановлено скликати окреме засїданє для обговореня виданя бібліоґрафії старих українських друків до кінця 18 століття.

ЗАСЇДАНЯ СТАТИСТИЧНОЇ КОМІСІЇ.

III зас. дня 6 падолиста.

1) Др. Волод. Охримович предложив плян акції для переведеня контролї національної конскрипції одної катеґорії громад східної Галичини. Плян принято і постановлено звернути ся до Виділу та ще до деяких українських інстітуцій з просьбою визначити на се потрібні кредити. 2) Вибрано членом комісії д. Андрія Жука.

ЗАСЇДАНЯ ЕТНОҐРАФІЧНОЇ КОМІСІЇ.

III зас. дня 30 жовтня.

1) Д. Евген Форостина предложив опис весїля з Топорова (Брідщина), до якого пороблено деякі уваги з тим, щоб його в тім напрямі доповнити. 2) Др. Іляр. Свєнціцький предложив плян виданя похоронних голосїнь, який принято. З уваги, що самі голосїня не заповнять цїлого тому, постановлено дати в ньому як окрему частину ряд описів похоронного обряду. 3) Д. Філярет Колесса предложив справозданє з екскурзії, в часї якої записав 208 мельодій в 10 селах Турчанського повіта. Справозданє постановлено надрукувати в „Хронїцї".

Справозданє з етноґрафічної екскурзії.

В часї сегорічних лїтних ферий відбув проф. Філ. Колесса етноґрафічну екскурзію і зібрав коштом 100 корон, признаних комісією, 150 пісень в отсих селах Турчанського повіта:

Боринн-Штуковець	16	пісень
Висоцько Нижне	5	„
Комарники	9	„
Мохнате	25	„
Красне	24	„
Бітля	48	„
Ботелка Вижна	23	„
Разом	150	пісень

Сї пісні записано переважно при помочи фоноґрафа, а по части безпосередно зо співу народ. співаків. Зауважено, що гірські села взагалї убожші на мельодії, як села на долах. В сусїднїх селах (як: Бориня, Висоцько Нижне, Бітля, Ботелка, або Мохнате-Красне) замітна одностайність пісенного репертоару; взагаліж вражає одноманїтність мельодий, що виказують ледви кілька типів пісенних, повторюваних усюди з малими відмінами. Домінуюча є форма коломийкова, попри якій найчастїйше являють ся розміри $= 5+5+7$ і $4+4$. Історичних пісень подибувано дуже мало.

Репертоар у шляхоцьких селах біднїщий, як у хлопських. Переважна часть зібраних мельодий визначуєть ся простотою й архаїчним характером. В селах, близших до угорської границї (як н. пр. Бітля) слїдний вплив угорських і словацьких пісень як у мельодіях, так у лексицї пісень.

Участь Товариства в ювилею проф. М. Грушевського.

В 1910 р. минуло 25-літ літературної праці теперішного голови Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові, проф. Мих. Грушевського. Виділ бажав обходити сї роковини публичним святом і перед вакаціями вибрав окрему комісію, якій поручив поробити для того потрібні приготованя. Тимчасом прийшли несподівані події дня 1-го липня, які розворушили всю нашу суспільність, не минаючи й Шановного Ювилята. Наслідком їх відмовив ся Ювилят від публичного святкованя, в чим Виділ мусів очевидно згодити ся. В осени забажав „Київський Український Клюб" відсвяткувати сї роковини в Київі і відніс ся до Наук. Тов. ім. Шевченка з ось яким письмом:

Ш. Д.

В цьому році скінчило ся 25 років наукової і громадської діяльности професора Михайла Сергієвича Грушевського. Київський Український Клюб, бажаючи вшанувати цей перший ювілей Високошановного українського діяча і ученого, звертаєть ся в цій справі до Вас, Шановний Добродію, запрошуючи Вас принять участь в цім святї. Програма святкування має скласти ся з викладів про наукову і громадську діяльність М. С. Грушевського, з читання адрес і привітів ювіляту, надісланих і привезених депутатами на цей день до Українського Клюбу і з витання шановного ювілята під час товариської вечері, яка відбудеть ся після літературного засідання. Рада старшин Українського Клюбу просить Вас заздалегідь сповістити її, чи зможете Ви прийнять участь в цім святкуванні і в якій мірі? Святкування ювілею має відбути ся 21/11 1910 року.

Підписи.

У відповідь на се вислав Виділ до Київа в підписами всїх членів Виділу таке письмо:

Високоповажаний Пане Професор!

Ми, члени Виділу Наук. Т-ва ім. Шевченка, яким доводить ся бути постійними близькими свідками Вашої многосторонної літературно-наукової діяльности, почуваємо себе зобовязаними зложити Вам найсердечнїйші бажаня в дни призначенім на святковане Вашого 25-літературного ювилею, щоб могли ще довгі лїта трудити ся з дотеперішним успіхом коло розбудженя національної свідомости і розвою рідної культури.

Львів, 4. XII, 1910.

Підписи.

Ювилят відмовив ся одначе і в Київі від публичного святкованя роковин, наслїдком чого вони відбули ся лише в тїснїйшім кружку.

Відозва бібліоґрафічної комісії.

Наукове Товариство ім. Шевченка приступає до нової дуже важної роботи, а саме — до провадження біжучої української бібліоґрафії. В сій цїли завязано при Науковім Товаристві спеціяльну бібліоґрафічну комісію і спеціяльне бібліоґрафічне бюро, котрі мають вести згадану бібліоґрафію.

Нема чого розводити ся про вагу і значінє нового наукового підприємства Товариства. Але власне велика вага і значінє його накладають на нашу суспільність обовязок в міру сил своїх причинити ся до як найкращого, як найповнїйшого виповнення бібліоґрафічною комісією і бюром тих тяжких завдань, які перед ними стоять. Адже така справа як укладанє бібліоґрафії потрібує чимало накладу працї, чимало клопоту, а головно доброї бібліотеки.

На жаль, як нї дбає Наукове Товариство про свою бібліотеку, то все-ж через невеликі свої засоби воно часто-густо не може скуповувати все, що появляєть ся в нашій мові. Се — раз. А друге — українська лїтературна продукція не тільки в наших часах сильно зросла, а й дуже розкидана. Справдї, де тільки не виходять українські часописї й книжки — скрізь, де доля не закинула наш нарід, — не тільки у нас в Австрії, не тільки в европейській Росії, а й у далекім Сибіру і за великим океаном — в Америцї! Вже одна така розлеглість теріторії нашої видавничої продукції сильно утруднює стеженє і збиранє всїх українських видань. Без помочи самої суспільности Науковому Товариству годї обійти ся навіть тут, у краю, де є хоч унїв. бібліотека, куди

мають обовязково висилати ся всї краєві видання. Бо навіть у нас, годі знайти в згаданій бібліотецї всї друки, особливо ті, що появляють ся десь на провінції. Що більше! Про богато друків можна навіть не знати без помочи приватних людий (маємо на увазї ріжні дрібні друки, звіти, відозви, афіші, цінники, летючі видання й ин.). Що-ж уже говорити про все те, що появляєть ся десь в Америці, ба навіть у глухих провінціяльних кутках російської України.

Тимчасом бібліоґрафічна комісія має на меті від р. 1911 постійно вести, рік за роком, докладний спис усього, що виходить у нашій мові, де-б і ким би воно не було видано. На жаль нїде у нас нема своєї власної бібліотеки, куди-б з урядового примусу стягали ся наші друки; тому повинні ми про се подбати самі. **Отже всї наші видавництва на цїлім просторі нашої землї і взагалї скрізь, де гомонить наше слово і виходить наша книжка, повинні памятати про потреби нашої науки і з морального обовязку посилати по одному хоча-б примірнику кождого, найменшого навіть видання до бібліотеки Наукового Тов. ім. Шевченка**

Звертаємо ся до видавців, авторів, редакцій народних інституцій і орґанїзацій, друкарень і приватних людий відгукнути ся на сей наш заклик! Нехай не буде від тепер нї одної книжки, нї одної брошури, ґазети, нї одного найменшого друку в нашій мові, до концертової чи театральної оповістки включно, яких-би не прислано до Бібліотеки Наукового Товариства ім. Шевченка!

Бібліоґрафія наша реєструвати-ме все, що виходить у нашій мові, незалежно від змісту видання, від національних, полїтичних, суспільних переконань авторів чи видавців, незалежно від правописи, якою се видане друковане (кирилицею, гражданкою [фонетикою чи етимольоґією], латинкою). Тому бібліоґрафічна комісія має право сподївати ся, що всї, кому дорогі інтереси науки взагалї, а науки нашого народу з окрема, не відмовлять їй своєї помочи.

Просимо всїх і кождого з окрема не вязати ся нїякими поглядами, партійними чи якими иншими, і присилати до нашої бібліотеки всякі ви-

дання, всякі друки в нашій мові, ким би і де би вони не були видані.

Вкінці мусимо зазначити для усунення можливих непорозумінь, що для нас вартні рівнож і всякі чужомовні друки (напр. часописі), коли тільки є в них хоч рядок у нашій мові, хочби то була якась оповістка.

Бібліографічна Комісія і Бюро Наукового Товариства ім. Шевченка

Адреса: Бібліотека Наукового Тов. ім. Шевченка у Львові, ул. Супінського, 21.

Справоздане з бібліотеки

за час від 1 вересня до 31 грудня 1910 р.

I. ВІДДІЛ КНИЖОК.

а) *Загально.* В часї від 1 вересня до 31 грудня 1910 р. вписано в альфабетичний картковий катальоґ й інвентарну книгу 1186 нових чисел (19.000—20.186) у 1490 томах і випусках; нових періодиків і томів дописано до давнїйших 1141. Разом вписано в катальоґ 2631 нових книжок і випусків.

Для бібліотеки закуплено: книгарською дорогою 60 тв. у 76 т., бр. і в. за 294·57 кор. (198·67 кор. + 20·50 М. + 28·19 рб.); антикварською й приватною дорогою 130 тв. у 245 т. + 1 мапа + 5 рук. за 1589·17 кор. (325·30 кор. + 478·60 М. + 267·43 рб. + 20·50 fr.). Разом 190 творів у 321 т., бр. і в. + 1 мапа + 5 рук. за 1883·64 кор.

З обміну з науковими інституціями, редакціями наукових журналів й приватними особами бібліотека дістала 692 т., бр. і в. + 8 рукоп. З дарів прибуло 919 т.. бр. і в. + 5 збірок листкових друків і часописий + 170 українських переп. карток + 37 рукописів + 1 збірка актів з XVIII в.

Разом з купна, обміну й дарів: 1932 томів, брошур, випусків й ин. + 5 збірок листкових друків + 170 укр. переп. карток + 1 мапа + 50 рукоп. + 1 збірка актів з XVIII в.

Часописий приходило до бібліотеки 99.

Дарували отсї інституції, видавництва й особи:

1) Д. Н. Анучин (Москва) — 4 бр.; 2) М. Баран — 1 бр.; 3) Ол. Барвінський — 2 т.; 4) В. Барнич — 76 т. і бр. + збірка часописий; 5) Д. Бассараб. — 1 т.; 6) Вид. Бібліотека „Громадського Голосу“ — 16 бр.; 7) оо. Василіяни (Жовква) — 16 т. і бр.; 8) В. Винниченко — 2 бр.; 9) Ред. „Вістника законів і розпоряджень краєвих для кор. Галичини“ — 12 т.; 10) Ів. Возняк — 15 т. і бр.; 11) М. Возняк — 4 т. і бр.; 12) М. Галущинський — 103 т. і в.; 13) Г. Гацав — 1 бр.; 14) В. Гнатюк —

10 т. і бр. + збірка часоп.; 15) М. Грінченко (Київ) — 6 т. і бр.; 16) Ред. „Громадського Голосу“ — 2 бр.; 17) М. Грушевський — 2 т. і бр.; 18) Др. Я. Грушкевич — 75 т. і бр. + збірка листкових друків; 19) І. Джиджора — 1 бр.; 20) Дирекція ц. к. ґімназії з укр. викл. мовою (Перемишль) — 1 бр.; 21) Дирекція ц. к. ґімн. з укр. викл. мовою (Тернопіль) — 1 бр.; 22) В. Дорошенко — 4 бр. + 13 укр. переп. карток; 23) Друкарня Н. Т. ім. Ш. — 3 бр.; 24) Б. Загайкевич — 38 т. і бр. + збірка часоп.; 25) Б. Заклинський — 7 бр. + збірка листк. друків + 52 укр. переп. карток; 26) М. Заклинський — 13 укр. переп. карток; 27) Закорд. ґрупа УСДРП. + 5 т.; 28) М. Залізняк — 4 бр.; 29) Вид. „Запорожця“ (Коломия) — 1 т.; 30) Ред. „Землі і Волі“ — 2 бр.; 31) О. Іванчук — 4 бр. + збірка листк. друків і часоп.; 32) А. Ілевич — 3 бр. + 12 укр. переп. карток; 33) Каса хорих у Львові — 1 бр.; 34) Др. Ів. Кобилецький — 1 т.; 35) Л. Когут (Чернівці) — 2 т.; 36) В. Козловський — 2 т. і бр. + 80 переп. карток; 37) Комісія підприємств філії Р. П. Т. (Станіславів) — 1 бр.; 38) Ів. Кревецький — 8 т. і бр.; 39) Ів. Крипякевич — 2 бр.; 40) С. Кузик — 3 т. і бр.; 41) А. Лебедев (Київ) — 4 бр.; 42) В. Левинський — 5 бр.; 43) Ред. ЛНВістника — 5 т. і бр.; 44) Максимонько — 1 т.; 45) І. Муретов (Париж) — збірка листк. друків; 46) О. Назаріїв — 1 бр.; 47) „Народна Торговля“ (Львів) — 1 бр.; 48) Ред. „Нашої Школи“ — 2 бр.; 49) Переплетня Н. Т. ім. Ш. — 2 т.; 50) Н. Петров (Київ) — 3 бр.; 51) С. Попель — 2 бр.; 52) Т. Примак — 1 бр.; 53) М. Проць — 1 т. + збірка листк. друків; 54) Ред. „Робочого Народу“ (Віннipeґ) — 1 бр.; 55) о. Т. Савойка — 1 т.; 56) Др. Іл. Свєнціцкий — 8 бр.; 57) „Селянська каса“ (Чернівці) — 1 т.; 58) Семчина — 1 т.; 59) Ів. Сованський — 4 бр.; 60) Т. Ставничий — 1 бр.; 61) Я. Стефанович — 2 т.; 62) Др. К. Студинський — 381 т. і в.; 63) М. Сумцов (Харків) — 1 т.; 64) Й. Танчаковський — 2 бр.; 65) Вид. „Торбан“ (Львів) — 1 бр.; 66) Повітова Управа по зем. спр. (Винниця) — 2 бр.; 67) Ред. „Укр. Бжільництва“ (Київ) — 1 бр.; 68) Тов. „Українська Громада“ (Париж) — 2 т.; 69) „Українська Накладня“ (Львів) — 3 бр.; 70) Тов. „Учит. Громада“ (Львів) — 1 бр.; 71) Холмське Прав. братцтво св. Богородиці — 2 бр.; 72) М. Хоркавий — 1 т.; 73) Г. Хоткевич — 1 бр.; 74) Р. Цегельський — 1 т.; 75) Ц. К. У. С. Д. Р. П. — 1 бр.; 76) М. Шаповал (Київ) — 1 т.; 77) Др.

В. Щурат — 5 т. і бр.; 78) Ст. Ярема — 3 бр.; 79) о. К. Ясеницький — 17 т. і бр.

До дублетів відкинено 474 т., бр. і в.

б) *Старі друки.* У відділї стародруків прибуло в часї від 1. IX — 31. XII. 1910 р. 80 чисел у 115 томах: українських 17 ч. у 18 т., чужих 63 ч. у 97 т. Разом з кінцем 1910 р. було: I. церковно-славянсько-українсько-білоруських стародруків 146 у 147 т.; II. стародруків чужих 350 ч. у 428 т. Разом усїх 496 ч. у 575 т.

II. ВІДДІЛ РУКОПИСІВ.

Куплено в тім часї рукописів за 90 кор.:

1) Тріодь постна, поч. XVII в. (Угорщина); 2) Тетр-Евангеліє, поч. XVII в.; 3) 2 Герменевтики з 1791 і 1793 рр. (латинкою по українськи); 4) Богословє нрав. кін. XVIII в.; 5) Triumphus cum annui laboris victoria in facundia Mohilianae Petrae arena Tulliano tirocinio triumphandus, в 1696 р.

З виміни за виданя Товариства і дублети бібліотеки прибуло: 1) Збірка церк. проповідий ріжних авторів з 1-шої пол. XIX в.; 2) „Женчугъ“ (Збірник ріжних „слів“ — з 1731 р.); 3) „**Патерíкъ и҆ли ѻ҆тéчникъ. Прп҃дбныⷯ и҆ бг҃оносныⷯ ѻ҆ць҃ на҆шиⷯ Е҆гѵ́птоскиⷮскиⷯ дѣѧнїѧ и словеса̀ ихъ**“; 4) „**А҆ввы Нїла Пóстника же и҆ Премꙋ́дра Сло́во ѿ мл҃твѣ**“ (кін. XVI — поч. XVII в.); 5) **Поꙋченїе на пострежéнїе монáшескаго чи́на** (XVIII в.) 6) Збірничок пісень (XIX в.); 7) „**А҆кáѳистъ а҆п҃лꙋ и҆ є҆ѵ҃лістꙋ Ї҆ѡáннꙋ Богосло́вꙋ**“ (XVIII в.); 8) Суспензія кливодинського пароха (Буковина) о. Ів. Гнїлого черновецьким прав. епископом Ісаією Балошескулом (1827 р.) за „**невѣ́жество и небреженїе къ слꙋжéнїи, чтенїи и пѣнїи Божественныхъ Слꙋ́жбъ**“.

Дарували отсї дд.: 1) Ф. Андрусевич — 2 (пов.); 2) А. Баландюк — 3 (автоґрафи композитора Д. Сїчинського); 3) В. Барнич — 14 (10 томів „Парохіяльних протоколів“ з рр. 1777—1846; Метрика уроджених з рр. 1776—1782; „Status“ церков м. Хирова і 25 сусїдних сїл з 1770-тих рр.; „Status“ м. Мушини і сусїдних сїл з кін. XVIII в. й ин.; 4) В. Гнатюк — 1 (нов.); 5) Б. Загайкевич — 2 (презента на кощанську церкву з 1775 р.); 6) Закорд. ґрупа УСДРП. — Збірка актів до історії кубанських козаків XVIII в.; 7) Др. Ів. Кобилецький — 67 актів обложної команди Галичини і Буковини з р. 1851; 8) Ів. Крипякевич — 2

співанники + 5 фраґментів співан. поч. XIX в.; 9) Громада м. Підгородя — 3 перґам. привилеї (Володислава IV з 1633 р., Яна Казиміра в 1653 р. і Мих. Вишневецького з 1671 р.); 10) о. М. Попович — 6 (Помяник церкви св. Параскевії в Буську з р. 1738.; Завіщане о. Т. Чигиринського, гр.-к. пароха в Буську з 1793 р.; Інвентар церкви в Любинцях з 1848 р.; Братські артикули церкви в Буську з 1696 р.; Фраґмент Правил церк. брацтва в Буську з 1728 р.; Проскомидія з XVIII в.); 11) Др. К. Студинський — Nastawłenya Bohosłowyia Dohmatyczeskaho. Т. I—IV.

Всім Вп. жертводавцям Управа бібліотеки складає щиру подяку.

Закінчуючи справоздане з бібліотеки за останні 4 місяці 1910 р., не можна не згадати про нову інституцію, яка повстала в тім часї при Науковім Товаристві ім. Шевченка, а яка дуже тісно вяжеть ся з нашою бібліотекою. Є се т. зв. *„Бібліоґрафічне бюро“*.

Будучи — формально — орґаном зорґанізованої недавно при Науковім Товаристві *Бібліоґрафічної комісії* й маючи за завдане, починаючи від р. 1911, вести постійно, рік за роком, докладний спис усього, що виходить в українській мові, де-б і ким би воно не було видане, згадане *Бюро* стояти-ме тим самим у дуже близькім контактї з бібліотекою Наукового Товариства, на якій опирати-меть ся ціла його бібліоґрафічна робота, якої отже повне комплетоване в сім напрямі буде тепер, при спільних зусилях Управи бібліотеки і Бюра поведене тим більш енерґічно й успішно.

В часї від 1. IX — 31. XII. 1910 р. визичено з бібліотеки: до дому — 802 томів на 539 реверсів; до бібліотечної „Наукової робітні“ — 821 томів і випусків + 10 рукописів на 527 реверсів. Разом — 1623 томів і випусків + 10 рукописів на 1066 реверсів.

Управа Бібліотеки.

Поправки похибок.

У *„Хронїцї“* ч. *41* ст. 61 ряд. 12 з гори зам. 534 укр. п. к. повинно бути 679; ряд. 18 з гори зам. 226 пов. бути 993. Ті самі цифри треба справити і в табл. II на ст. 60.

У *„Хронїцї“* ч. *42* ст. 22 ряд. 8 і 11 з дол. зам. 20 рук. пов. бути 29; ст. 23 ряд. 5 треба додати: + 21 рук. + 1 архів; ст. 23 ряд. 6—7 з гори зам. 2543 пов. бути 3882; зам. 20 рук. пов. бути 50 рук.

Справоздане з Музея

за час від 1-го вересня до 31-го грудня 1910 р.

Куплено до Музея д. М. Біляшевським:

Одна таблиця (87 предметів) стрілок із кременя дуже гарної роботи, кремінних ножів і скребачок. Знайдено в піскових кучугурах між м. Прохорівкою і с. Келебердою, Золотоношського пов. на Полтавщині.

Одна таблиця (45 предметів) кістяних виробів із неолітичної доби. Городище „Княжа Гора“ коло Канева.

Одна таблиця (35 предметів) кістяних виробів із неолітичної доби. Городище „Княжа Гора“ коло Канева.

Одна таблиця (27 предметів). Кавалки начинь із кінця неолітичної доби. „Княжа Гора“.

Одна таблиця (69 предметів) грузил камяної й пізнійшої доби. „Княжа Гора“.

Одна таблиця (27 предметів) кавалків начинь із кінця неолітичної доби.

Одна таблиця (12 предметів) ріжних бронзових виробів із ріжних сіл Золотоношського, Канївського й Звенигородського повіту.

Одна таблиця (26 предметів) виробів зі скитської доби з ріжних сіл Канївського й Золотоношського повіту.

Одна таблиця (29 предметів) виробів доби переселеня народів, III—VI в. по Хр., з Канева й сіл Канївського пов.

Одна таблиця (32 предметів) ріжних виробів із вигладженого пісковця з села Тростянця і с. Пекарів, Канївського пов. XI—XII вв.

Одна таблиця (35 предметів) виробів із кости, XI—XII вв. „Княжа Гора“.

Одна таблиця (61 предметів) ріжних виробів із кости XI—XII вв. Полтавщина і Київщина.

Одна таблиця (38 предметів) ріжних виробів із мосяжу XI—XII вв. „Княжа Гора".

Одна таблиця (21 предметів) ріжних виробів із мосяжу XI—XII вв. „Княжа Гора".

Одна таблиця (75 предметів) зеркалець, кинжальчиків і инших виробів із мосяжу XI—XII вв. „Княжа Гора".

Одна таблиця (33 предмети) ріжних виробів з мосяжу, XI—XII вв. „Княжа Гора".

Одна таблиця (53 предмети) пряжок із мосяжу XI—XII вв. „Княжа Гора".

Одна таблиця (96 предметів) наручників, каблучок і ланцужків із мосяжу XI—XII вв. „Княжа Гора".

Одна таблиця (75 предметів) ріжних виробів із мосяжу XI—XII вв. „Княжа Гора".

Одна таблиця (405 предметів) мушель і пацьорок XI—XII вв. „Княжа Гора".

Одна таблиця (37 предметів) камяних і бронзових хрестиків і енколпіонів з Канева й сіл Канівського пов. XI—XII вв.

Одна таблиця (45 предметів) дзвіночків і кавалків дзвонів із бронзу XI - XII вв. „Княжа Гора".

Одна табличка. Дві глиняві фіґурки з передмікенської доби. С. Пекарі, Канївського п.

Одна табличка. Черепочки (10 штук) грецького начиння і одна грецька монета. Урочище „Велике Городище" біля хутора М. Біляшевського (Канївського пов., біля могили Т. Шевченка).

Одна табличка. Один ковток і одна монета. С. Келеберда, Золотоношського пов. на Полтавщині.

Одна табличка. Два срібні перстені XVI—XVII вв. С. Крива, Таращанського пов. у Київщині.

Одно начиння з камяної доби. С. Хмільна, Канївського пов.

Одно начиння з камяної доби. Урочище „Мале Городище", хутір М. Біляшевського.

Одно начиння з камяної доби. С. Сахнівка, Канївськ. п.

Одно мале начиння з передмікенської доби. „Мале Городище", хутір М. Біляшевського.

Одно мале начиння з передмікенської доби. С. Пекарі, Канївського пов.

Одно начине з ручкою. Скитська доба. С. Хмільна, Канївського пов.

Одно велике начине з вушками. С. Кобринова, Звенигородського пов. у Київщині.

Одно мале начине. С. Конончa, Канївського пов. XI—XII вв.

Одно начине з жовтої глини. Княжа Гора.

Одно начине. Княжа Гора.

Одно начине з двома вушками. XII в. Київ, Трьохсвятительська вул., двір Симиренка.

Одна мисочка з орнаментацією. XI—XII вв. Київ, Трьохсвятительська вул., двір Симиренка.

Один горщик. XI—XII вв. с. Сахнівка, Канївського пов.

Одно горня з вушками. XII в. Княжа Гора.

Одно горня. XII в. Княжа Гора.

Одно начине. XII в. Княжа Гора.

Одно горня. XI—XII вв. Княжа Гора.

Одно горня з вушками. XI—XII вв. Київ, Трьохсвятительська вул., двір Орлова.

Одно горнятко. XI—XII вв. С. Сахнівка, Канївського пов.

Дванайцять горняток. XI—XII вв. Княжа Гора.

Кавалок начиня з чорної глини з орнаментацією й вушками. XII в. Княжа Гора.

Кавалок начиня. XII в. Княжа Гора.

Два горла великих начинь. XII в. Княжа Гора.

Чотири ручки великих начинь, XII в. Княжа Гора.

Долїшна частина амфори. С. Трипілє коло Київа.

Одно начине. С. Сушковка.

Один великий камінь до ростираня зерен. Овруцький пов. на Волини.

Одна велика вигладжена сокира-молот з дїркою. С. Попівка, Звенигородського пов. у Київщині.

Одна менша вигладжена сокира з дїркою. Овруцький пов. на Волини.

Одна вигладжена сокира, Овруцького пов. на Волини.

Одна грецька амфора з двома ручками і видовженим денцем. С. Будка, Роменського пов. на Полтавщині.

Одна похоронна урна. С. Головятин, Черкаського пов. у Київщині.

Дві старинні шаблї з С. Сотників, Канївського пов. у Київщині.

Дві кафлї.

Д. Щербаківський подарував до Музея:

Одна вигладжена сокира-молот із діркою гарної роботи. С. Тростянець, Балтського пов. на Поділю.

Одна камяна сокира. С. Романівка, Уманського пов.

Один камяний товкач. С. Романівка, Уманського пов.

Одна таблиця (15 предметів) кавалків начинь із передмікенської доби. С. Кочержинці, Уманського пов. у Київщині.

Одна табличка. Голова глиняної фіґурки і кавалок начиня з передмікенської доби. Уманський пов.

Одна табличка. Одна велика німецька монета і один перстень. Знайдено біля м. Уманя.

М. Біляшевський подарував до Музея:

Одно вигладжене долото-топірець. Княжа Гора.

Долїшна частина вигладженого долота з кременя гарної роботи. Княжа Гора.

Вістре вигладженого долота з кременя, с. Тростянець, Канївського пов.

Кавалок вигладженого долота з кременя. Княжа Гора.

Сокирка з пісковця. Межиріче, Канївського пов.

Одно вигладжене долото-сокира з кременя. С. Грищенцї, Канївського пов.

Одна вигладжена сокира. М. Медвин, Канївського пов.

Одна вигладжена сокира з початою діркою. С. Хмільна, Канївського пов.

Одна велика вигладжена сокира-молот із діркою. С. Сахнівка, Канївського пов.

Одна вигладжена сокира-молоток із діркою. С. Хмільна, Канївського пов.

Два молотки з дірками. Княжа Гора.

Один молоток із діркою. С. Сахнівка, Канївського пов.

Вісімнайцять кавалків камяних вигладжених сокир із дірками. Княжа Гора.

Великий камяний товкач. С. Хмільна, Канївського пов.

Камяний вигладжений товкач. М. Ходорів, Канївського пов.

Три камяні товкачі. С. Хмільна, Канївського пов.

Три камяні товкачі. Княжа Гора.

Дві камяні булави з почнатими дірками. Княжа Гора.

Один кругляк. С. Грищенці, Канївського пов.

Девятнайцять камяних кругляків і їх кавалків. Княжа Гора.

Один камяний кругляк. С. Ліплява, Золотоношського пов. на Полтавщині.

Два камені до вигладжуваня. Княжа Гора.

Один камяний кругляк. С. Хмільна, Канївського пов.

Один відбивач із пісковця. Урочище „Велике Городище" коло Княжої Гори.

Один відбивач. Княжа Гора.

Камяна куля (кругляк), зроблена з молотка. Княжа Гора.

Два вигладжені камінці в формі яйця. Княжа Гора.

Один вигладжений камінь невідомого призначеня. С. Сахнівка, Канївського пов.

Два відбивачі, Овруцького пов. на Волини.

Камяне точило. XI—XII вв. С. Хмільна, Канївського пов.

Камяне точило. XI—XII вв. Княжа Гора.

Три грузила з лупака. XI—XII вв.

Два грузила з пісковця. XI—XII вв. Княжа Гора.

Одно мале грузило. XI—XII вв. Княжа Гора.

Від д. Ів. Франка одержано:

Два камінці (грузила) з Нагуєвич.

Дві писанки.

Від д. Мих. Новаковського в Богородчанах одержано:

6 мідяних польських монет і одну срібну.

Від д. Ольги Шарківної, учит. в Богородчанах одержано:

Одну срібну римську монету часів Марка Аврелія. Знайдено в с. Бортвині.

Від д. Богдана Заклинського одержано:

Пять глиняних мисок з с. Старі Кути, пов. Косів і одну деревляну миску (передала селянка з Старих Кут Калина Лївак).

Пять глиняних мисок із Старих Кут.

Одно глиняне начине із Старих Кут, роботи гончара Семчука.

Один різьблений ліхтар „трійця" із Старих Кут.

Один збанок із Старих Кут.

Одна таблиця давних вишивок з Старих Кут.

Від д. Г. Біленького з Угорщини одержано:

Один старинний антімінс.

Образ, мальований на дереві з 1668 р. Образ добре заховав ся і має велику вартість, бо на нім представлено дівчину, в національнім українськім строю, що молить ся до св. Діви.

Нарешті даровано до Музея двайцять вісім моделів (мініятур) селянського начиня (мисок, макітер, горнят і т. д.) з чорної глини, модель кошика до ягід і чотири писанки.

М. Залізняк.

Товариства й інституції, що приступили до обміну виданями.

Brünn. Mährische Museumsgesellschaft.

Варшава. Общество исторіи, филологіи и права при университетѣ.

Київ. Редакція „Світла“.

Львів. C. k. Krajowy oddział hydrograficzny.

Posen. Zeitschrift für osteuropäische Geschichte.

Roma. Reale Accademia dei Lincei.

Саратовъ. Саратовская губернская ученая Архивная Коммиссія.

Utrecht. Vereeniging tot onderzocek van Taal en Volksleven.

Харьковъ. Редакція час. „Горнозаводское Дѣло“.

Холмъ. Совѣтъ холм. правосл. Свято - Богородицкаго Братства.

Christiania. Videnskabs-Sebskabet i Christiania.

Нові видання Товариства.

Записки Наукового Товариства імени Шевченка. Наукова часопись, присвячена передовсім українській історії, фільольоґії й етноґрафії, виходить у Львові що два місяці під редакцією Михайла Грушевського. Р. XIX. Р. 1910, кн. V. Т. XCVII. Львів, 1910. Ст. 244, 8°. Ціна 3 кор. Зміст: 1. Зміст тому ст. 3—4. — 2. З минувшини м. Бродів (причинки до історії міста в XVII в.), написав Іван Созанський, I—II, ст. 5—25. 3. Матеріяли до історії Коліївщини. VI. Мемуар Домініка Завроцкого про Коліївщину, подав Іван Шпитковський (докінчення), ст. 26—73. 4. Леґенда про три жіночі вдачі (причинок до історії вандрівки фолькльорних мотивів), подав Володимир Гнатюк, ст. 74—85. 5. Коліївщина в польській літературі до 1841 р., написав Василь Щурат, ст. 86—104. 6. Справа поділу Галичини в рр. 1846—1850, написав Іван Кревецький, Додатки (матеріяли), ст. 105—154. 7. Miscellanea: Слово про збурення пекла по Старунському рукописі XVIII в., подав Ярослав Гординський, ст. 155—174. 8. Наукова хроніка: Референдарські суди і їх діяльність в українських землях на переломі XVI—XVII вв., подав Іван Крипякевич, ст. 175—188. 9. Бібліоґрафія: преісторія, археольоґія, історія штуки, історія політична і культурна, мова, література (реєстр ширших обговорень див ст. 237), ст. 189—238. 10. Оголошення ст. 239—244.

Записки Наукового Товариства імени Шевченка. Наукова часопись, присвячена передовсім українській історії, фільольоґії й етноґрафії, виходить у Львові що два місяці під редакцією Ми-

хайла Грушевського. Р. XIX. Р. 1910, кн. VI. Т. XCVIII. Львів, 1910. Ст. 244, 8⁰. Ціна 3 кор. Зміст: 1. Зміст тому, ст. 3—4. 2. До питання про розселенне Вятичів. Кілька заміток з приводу новійших праць, подав Михайло Грушевський, ст. 5—9. 3) З минувшини м. Бродів (Причинки до історії міста в XVII в.), написав Іван Созанський, Ш, ст. 10—30. 4) Студії над українськими народніми піснями, подає Іван Франко: XXXIII. Хмельнищина (думи, пісні та вірші (далі буде), ст. 31—54. 5. Економічна політика російського правительства супроти України в 1710—1730 рр., написав Іван Джиджора (далі буде), ст. 75—74. 6. Студії над галицько-українськими граматиками XIX в., написав Михайло Возняк. Додатки, ст. 75—146. 7. Miscellanea: а) Допушанський „Святовид"; б) Один із буковинських духовних antiquae educationis, под. Вол. Гнатюк; в) Уривок граматики Ів. Лаврівського, под. М. Возняк, ст. 147—162. 8. Наукова хроніка: З новійших публікацій Буковини, подав Мирон Кордуба, ст. 163—172. 9. Бібліографія: історія політична і суспільно-культурна, мова, етнографія, житє суспільне і економічне (реєстр ширших обговорень див. с. 238), ст. 173—239. 10. Оголошеня ст. 240—244.

Матеріяли до української етнольоґії. Видає Етноґрафічна Комісія Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові. **Том XIII.** Мельодії українських народніх дум. Серія І. Списав по фоноґрафу і зредаґував Філярет Колесса. У Львові, 1910. Ст. LXXXVIII+178+20, 8⁰. Ціна 6 кор. Зміст: Про музичну форму українських народніх дум, ст. I—LXXI. — Über die phonographierten Melodien der ukrainischen rezitierenden Gesänge („Dumy"), ст. LXXII—LXXXIII. — Передмова до першої серії „Мельодій українських народніх дум", ст. LXXXIII—LXXXVIII. — А. Мельодії дум, ст. 1—156. — Б. Тексти дум, ст. 157—178. — Додаток, ст. 1—14. — Достережені похибки й пропущеня, ст. 15—16. — Зміст, ст. 17—20.

Хроніка Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові. Р. 1910. Вип. III. Ч. 43. Справозданє за місяці: май-серпень. Львів, 1910. Ст. 36, 8⁰. Ціна 30 сот. Зміст: Засіданя Виділу. — Засіданя секцій. (В. Липинський — Аріянський соймик в Киселинї на Волинї в маю 1638 р. М. Грушевський — Історія України-Руси, т. VIII, вип. І. І. К. Широцький — Македонія Н. П. Кондакова Вол. Радзикевич — Павлин Свєнціцкий, огляд публїцистичної, наукової та лїтературної його діяльности. Федір Корш — До історії

українського осьмискладового вірша). Засїдання комісій. — Конкурс на запомоги з фонду А. Бончевського. — Справоздане з бібліотеки. — Дезідерати бібліотеки. — Справоздане з музея. — Товариства й інститущї, що приступили до обміну видавнями. — Нові видання Товариства.

Chronik der ukrainischen Ševčenko-Gesellschaft der Wissenschaften in Lemberg. Heft IV. Jahrgang 1909. N. 40. Bericht für die Monate: September-Dezember. Львів, 1910. Ст. 38, 8⁰. Ціна 30 сот. Зміст: Sitzungen des Aussschusses. — Sitzungen der Sektionen. (Myk. Salisnjak — Arbeiten der archäologischen Kongresse in Charkiv und Ekaterinoslav. Iv. Krevećkyj — Zur Psychologie des J. 1848 (Die Angelegenheit des St. Hošovśkyj). Markus Hruševśkyj — Hetmanennest. Gemarkungen und Sagen des Dorfes Subotiv. Vl. Hnatjuk — Osterlieder. Phil. Kołessa — Über die Osterliedermelodien. Mich. Subryćkyj — Die Fussbekleidung der Bauern der Bezirke Staryj Sambir und Turka. M. Hruševśkyj — Portraits des Ivan Masepa. Mich. Teršakoveć — Die Beziehungen Bartholomäus Copitar's zu der galizisch-ukrainischen Literatur. Vl. Hnatjuk — Das Chocen'er Liederbuch der Łevyćkyj's. Jarosł. Hordynśkyj — Zur Biographie und Charakteristik des Mykoła Ustijanovyč. Hil. Svjencjickyj — Die Totenklagen und die kirchlich-religiöse Dichtung. Iv. Verchratśkyj — Mineralogische Terminologie. Jul. Hirnjak — Über den Einfluss der Temperatur auf die Geschwindigkeit einiger chemischen Reaktionen). — Sitzungen der Kommissionen. — Bibliotheksbericht. — Bericht über den Stand des Museums. — Gesellschaften und Institutionen, die dem Tauschverkehr beigetreten. — Neue Publikationen der Gesellschaft.

Chronik der ukrainischen Ševčenko-Gesellschaft der Wissenschaften in Lemberg. Heft I. Jahrgang 1910. N. 41. Bericht für das Jahr 1909. Львів, 1910. Ст. 76, 8⁰. Ціна 1 кор. Зміст: Tätigkeit des Ausschusses. — Tätigkeit der Sektionen und Kommissionen. — Wissenschaftliche Publikationen. — Mitglieder der Gesellschaft: Ehrenmitglieder. Wirkliche Mitglieder, Stiftungsmitglieder. Ordentliche Mitglieder. — Mitglieder der Kommissionen. — Administration der Gesellschaft. — Institutionen, die mit der Gesellschaft im Tauschverkehr der Publikationen gestanden sind. — Stand der Bibliothek. — Stand des Museums. — Bilanz der wissenschaftlichen Publikationen. — Kassabericht.